

Ödeme Emri Niteliği Taşımayan Ödemeye Çağrı Mektubunun İptali Gerekir

T.C.

DANIŞTAY

9. Daire

Esas: 1987/3863

Karar: 1989/191

Tarih: 24.01.1989

ÖZET: Ödeme emri niteliği taşımayan ödemeye çağrı mektubunun iptali gerekirken, davanın incelenmeksizin reddinde isabet bulunmadığı hk.

(6183 sayılı AATUHK. m. 1, 51, 52, 54, 55)

KARAR METNİ:

Temyiz isteminde Bulunan : Belediye Başkanlığı

Karşı Taraf : Vergi Dairesi Müdürlüğü

İstemin Özeti : Vergi Dairesi Müdürlüğünün 3.11.1986 tarih ve 9942 s. yazısıyla tahsili istenen gecikme zammının kaldırılması istemiyle açılan davayı; uyuşmazlığın, Vır yazı ile istenilen gecikme zammının daya konusu yapıp yapılmadığına ait bulunduğu,

6183 s. Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Yasanın 52. ve 55. maddelerine göre önceden borçluya bildirilmesi gerekmeyen ve kamu alacağının tahsili sırasında hesaplanıp alınması gereken gecikme zammının ödenmemesi halinde takip ve tahsiline gidilmesinin ve bunun ödeme emri ile istenmesinin gerektiği olayda, yükümlü belediyeden gecikme zammı istenmesine ait vergi dairesi yazısının, 55. maddeye göre düzenlenmiş bir ödeme emri olmayıp, ilgiliyi gecikme zammını rıza en ödemeye çağıran bir mektup niteliğinde olduğu, idarenin yürütülmesi zorunlu idari işlemleri aleyhine mahkeme nezdinde dava açılabilceğinden, kesin ve yürütülmesi zorunlu bir işlem olmayan ödemeye çağrı mektubunun iptali istemiyle açılan davanın esastan incelenmesinin mümkün bulunmadığı gerekçesiyle reddeden Vergi Mahkemesinin 6.7.1987 tarih ve 1987/458 s. kararının; yazıda ödenmeyen gecikme zammı için haciz varakası düzenlendiğinin belirtildiği, haczi engelleyecek başka bir yolun bulunmadığı iddiasıyla bozulması isteminden ibarettir.

Savunmanın Özeti : Kanuni dayanaktan yoksun olan temyiz iddialarının reddi gerektiği yolundadır.

Savcı Sıtkı Gündüz''ün Düşüncesi: İleri sürülen bozma nedenleri 2577 s. idari Yargılama Usulü Yasasının 49 uncu maddesinin 1 numaralı bendinde ön görülen sebeplerden hiçbirine girmediğinden, temyiz isteğinin reddi ile, hukuka ve usul hükümlerine uygun gerekçeye dayalı vergi mahkemesi kararının onanması gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince Savcının ve Tetkik Hakimi Buket Oral''ın yazılı ve sözlü görüş ve düşünceleri alındıktan sonra işin gereği görüldü:

Uyuşmazlık, gecikme zammının bir yazı ile istenip istenmeyeceğine ait bulunmaktadır.

6183 s. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Yasanın 1. maddesinde; Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ilişkin vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ilişkin muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer''i amme alacakları hakkında bu yasa hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş,

51. maddesinde de, kamu alacağının ödeme süresi içerisinde ödenmeyen kısmına gecikme zammı uygulanacağı hükme bağlanmış olup, 54. maddesinde, ödeme müddeti içerisinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı öngörülmüş, 55. maddesinde ise ödeme emrinin nasıl düzenleneceği, hangi hususları

kapsayacağı açıklanmıştır.

Anılan Yasanın 54. maddesinden başlayan ve "Amme alacağının cebren tahsili" başlığım taşıyan cebri tahsil yöntemlerinin ilk aşamasını "ödeme emri" oluşturmakta ve ödeme emri düzenlenip tebliğ edilmedikçe sair zor kullanma yollarına başvurma olanağı bulunmamaktadır.

Her ne kadar 6183 s. Yasanın 52. maddesinin 3. fıkrasında, gecikme zammının önceden borçluya bildirilmesinin gerekmediği belirtilmiş ise de bu hükmün, kamu alacağının tahsili sırasında hesaplanıp alınması gereken gecikme zamları hakkında geçerli olacağını kabul etmek gerekir. Maddenin 4. fıkrasında yer alan "asıl ödenmiş olması gecikme zammının takip ve tahsiline mani değildir." şeklindeki hüküm bunu doğrulamamaktadır.

Bu durumda, gecikme zammının ödenmesi gerektiğinin ilgiliye önceden ve 55. maddede ön görülen şekilde düzenlenecek bir ödeme emri ile duyurulması gerekmektedir.

Olayda, Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından tesis edilen 3.11.1986 tarih ve 9942 s. işlem ile yargı harçlarının süresinde ödenmemesi sebebiyle istenen gecikme zammının ödenmesi hususu yükümlü belediyeye kesin olarak bildirilmiş bulunmaktadır.

Ancak söz konusu yazının 6183 s. Yasanın 55. maddesinde belirtilen ödeme emri niteliğinde tanzim edilmemiş olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, ihtilaf konusu olan kesin ve uyulması icap eden bu işlemin kanunda öngörüldüğü biçimde tanzim ve tesis edilmemiş olması sebebiyle iptali gerekirken, vergi mahkemesince davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesinde isabet görülmemiştir.

Açıklanan sebeplerle temyiz isteminin kabulü ile Vergi Mahkemesinin 6.7.1987 tarih ve 1987/458 s. kararının bozulmasına, Vergi Dairesi Müdürlüğünün 3.11.1986 tarih ve 9982 s. yazısının iptaline, 21.250.- TL. yargılama giderinin karşı taraftan alınarak temyiz isteminde bulunana verilmesine, 24.1.1989 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

AYRIŞIK OY

Temyiz edilen vergi mahkemesi kararında, 2577 s. Yasanın 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisinin bulunmadığı anlaşıldığından temyiz isteminin bu gerekçeyle reddi gerekeceği görüşüyle çoğunluk kararına karşıyım.

Kaynak: DKD Sayı:76-77 Sayfa:587

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA